

Uitspraak Geschillencommissie Kifid nr. 2023-0985

(mr. L. van Berkum, voorzitter, mr. dr. S.O.H. Bakkerus, mr. A. Boer, leden en mr. L.P. Stapel, secretaris)

Datum uitspraak	20 december 2023
Klacht van	De consument
Tegen	Achmea Schadeverzekering N.V. h.o.d.n. Interpolis, gevestigd te Tilburg, verder te noemen de verzekeraar
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Vordering afgewezen / Klacht deels niet behandelbaar
Bijlage	Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Samenvatting

Autoverzekering. Behandelbaarheid. EVR-registratie. De consument vordert uitkering voor zijn autoschade onder de verzekering. De commissie is van oordeel dat dit deel van de klacht op grond van vraag 1 en vraag 5 van het reglement, niet behandelbaar is omdat de consument geen eigen vorderingsrecht heeft. Ook het klachtonderdeel dat ziet op de onderzoekskosten is niet behandelbaar. Voor zover de klacht ziet op de registratie van de persoonsgegevens van de consument is deze wel behandelbaar. Hierover is de commissie van oordeel dat de verzekeraar op goede gronden is overgegaan tot registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister, het EVR en de Gebeurtenissenadministratie. De vordering wordt afgewezen.

1. Procedure

- 1.1 De behandelend commissie, verder te noemen de commissie, beslist op basis van het reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consument; 2) de aanvullende stukken van de consument; 3) het verweerschrift van de verzekeraar; 4) de repliek van de consument; 5) en de dupliek van verzekeraar.
- 1.2 Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 15 november 2023. Op de hoorzitting was de consument aanwezig. Namens de verzekeraar waren aanwezig [naam 1], medewerker kwaliteit & Kifid en mr. [naam 2], jurist.
- 1.3 De consument en de verzekeraar hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 Op 7 december 2021 heeft de verzekeringnemer bij de verzekeraar melding gemaakt van een aanrijding die op 3 december 2021 had plaatsgevonden in Frankrijk. In het schade-aangifteformulier staat dat de verzekeringnemer de hoofdbestuurder van de auto is en dat ook het kenteken op haar naam staat.
- 2.2 Tijdens de schadebehandeling heeft de verzekeringnemer meerdere keren telefonisch contact opgenomen met de verzekeraar om te informeren naar de status van het dossier. Ook heeft de consument, zo volgt uit de telefoonnotities, drie keer met de verzekeraar gebeld en heeft hij zich daarbij voorgedaan als de broer van de verzekeringnemer.
- 2.3 De verzekeraar heeft nader onderzoek gedaan naar de claim. In dit kader heeft een medewerker van de afdeling Speciale Zaken op 12 december 2022 een telefoongesprek met de consument gevoerd. Tijdens dit telefoongesprek heeft de consument gezegd dat hij de auto had geleend van zijn zus, de verzekeringnemer, om naar een kerkdienst in Frankrijk te kunnen gaan. Hij deed dit omdat de auto van zijn eigen vriendin, die hij normaalgesproken altijd gebruikte, kapot was. Verder heeft de consument gezegd dat hij nooit in de auto rijdt of er slechts een enkele keer gebruik van maakt. In dit kader heeft de consument in het telefoongesprek gezegd dat de auto in Rotterdam staat en hij zelf in Eindhoven woont. De auto zou van de verzekeringnemer zijn en zowel het kenteken als de verzekering staan op haar naam.
- 2.4 In het kader van het onderzoek heeft de verzekeraar ook contact opgenomen met de verzekeringnemer. De verzekeringnemer heeft toen verklaard dat zij de auto voor de consument verzekerd heeft, omdat de consument geen kenteken op zijn naam kon hebben en zij de consument wilde helpen. Ook heeft zij verklaard nooit in de auto te rijden.
- 2.5 Vervolgens heeft de verzekeraar de consument per e-mail om opheldering gevraagd.
- 2.6 In zijn e-mail van 26 januari 2023 heeft de consument hierop het volgende geschreven:
- '(...) maar ik ben de hoofdbestuurder van de auto. (...) Ik stond onder bewind en ik kon de auto niet op mijn naam zetten. Mevrouw [naam verzekeringnemer] (...) gaf me hulp en haar akkoord om het kenteken van de Opel op haar naam te zetten, omdat ik de auto nodig had om me te kunnen verplaatsen om naar de kerk te kunnen gaan.'*
- 2.7 In zijn brief van 17 februari 2023 heeft de verzekeraar aan de consument laten weten dat de verzekeraar vindt dat de consument gefraudeerd heeft, omdat hij zijn auto op naam van iemand anders heeft laten verzekeren en omdat meer schade is geclaimd dan is ontstaan door de aanrijding.

Daarom heeft de verzekeraar de persoonsgegevens van de consument opgenomen in het Incidentenregister en het Extern Verwijzingsregister (verder te noemen 'EVR') en een melding gemaakt bij het Centrum Bestrijding Verzekeringsschuldigheid (verder te noemen 'CBV'). Ook heeft de verzekeraar de persoonsgegevens van de consument opgenomen in de Gebeurtenissenadministratie. Ten slotte heeft de verzekeraar de door hem gemaakte onderzoekskosten van € 565,33 op de consument verhaald.

De klacht en vordering

- 2.8 De consument vordert dat de verzekeraar dekking verleent en de schade aan de auto door de aanrijding vergoedt, vermeerderd met de wettelijke rente. Daarnaast vordert de consument de verwijdering van de registraties van zijn persoonsgegevens en de intrekking van de vordering tot betaling van de onderzoekskosten.
- 2.9 Ter onderbouwing van zijn vordering voert de consument – zakelijk weergegeven – het volgende aan.
- 2.10 De auto was voor de consument gekocht door de kerk, zodat hij daarmee naar kerkdiensten kon gaan. Omdat hij onder bewind stond vanwege studieschulden, kon hij de auto niet verzekeren. Daarom had de consument de verzekeringnemer gevraagd of zij de auto op haar naam kon zetten en wilde verzekeren. Daar is zij mee akkoord gegaan. De premie is altijd op tijd betaald.
- 2.11 Eerder zijn op naam van de verzekeringnemer een BMW en Mercedes bij de verzekeraar verzekerd geweest, terwijl de consument daarvan de hoofdbestuurder was. Toen er problemen met deze auto's waren, heeft de consument contact opgenomen met de verzekeraar en heeft de verzekeraar ook uitgekeerd. De verzekeraar heeft toen niet kenbaar gemaakt dat de verzekeringnemer de auto's niet op haar naam mocht verzekeren terwijl de consument erin reed. Als dat direct door de verzekeraar duidelijk was gemaakt, had de consument deze constructie niet gebruikt. Daarbij is het niet fair om nu te zeggen dat het verzekeren van de auto op deze manier niet kan om op die manier de schade niet te hoeven uitkeren, terwijl de verzekeraar al van meet af aan kon weten dat de auto feitelijk van de consument was. Door hier niet op te acteren, heeft de verzekeraar de constructie toegestaan.

Het verweer

- 2.12 De verzekeraar heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consument. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

De behandelbaarheid van de klacht

- 3.1 De commissie zal eerst moeten beoordelen of de klacht behandelbaar is op grond van vraag 1 van het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening vanaf 1 april 2022 (verder te noemen 'het reglement'). Dit artikel bepaalt, voor zover hier van belang, dat de commissie alleen klachten behandelt van 'consumenten' over 'financiële diensten'. Het begrip 'consument' is nader uitgewerkt in vraag 5 van het reglement.
- 3.2 De consument doet een beroep op de autoverzekering van de verzekeringnemer bij de verzekeraar vanwege schade die aan zijn auto is ontstaan bij een aanrijding op 3 december 2021. Vaststaat dat de consument geen partij is tussen de door de verzekeringnemer en de verzekeraar gesloten verzekering. Naar het oordeel van de commissie is in zoverre geen sprake van een klacht over een financiële dienst in de zin van vraag 1 in verbinding met artikel 5 van het reglement.
- 3.3 De commissie is dan ook van oordeel dat de klacht, voor zover deze betrekking heeft op de vergoeding van de autoschade, niet behandelbaar is.
- 3.4 Datzelfde geldt voor het klachtonderdeel dat gaat over de te betalen onderzoekskosten. De commissie stelt vast dat deze kosten samenhangen met het onderzoek naar de geclaimde schade en de schade-oorzaak en daarmee in nauw verband staat met de schadeclaim zelf.
- 3.5 De klacht over de registratie van de persoonsgegevens van de consument is op grond van vraag 5 sub 2 onder d van het reglement wel behandelbaar.

Mocht de verzekeraar de persoonsgegevens van de consument registreren?

- 3.6 De commissie zal dus de vraag beantwoorden of de verzekeraar de persoonsgegevens van de consument voor acht jaar mocht registreren in het Incidentenregister en voor vijf jaar in het EVR. Dit houdt het volgende in.
- 3.7 Elke verzekeraar houdt een Incidentenregister bij. Doet zich een incident voor, dan wordt dit incident omschreven in het Incidentenregister, waarbij ook de persoonsgegevens van de betrokkenen worden vermeld. Alleen medewerkers van de afdeling veiligheidszaken van een verzekeraar hebben toegang tot dit systeem. Toch kan deze registratie een beperkte externe werking hebben, omdat deze informatie onder voorwaarden met andere verzekeraars kan worden uitgewisseld.
- 3.8 De verzekeraar kan daarnaast besluiten om andere verzekeraars te waarschuwen door de persoonsgegevens van de persoon die bij het incident was betrokken op te nemen in het EVR, een systeem waar alle verzekeraars toegang toe hebben. Medewerkers van andere verzekeraars kunnen daardoor achterhalen of er over iemand een melding is opgenomen in het Incidentenregister van een verzekeraar.

Vervolgens kunnen zij de informatie over het incident opvragen bij de verzekeraar die de melding heeft opgenomen in zijn Incidentenregister. Het gevolg hiervan kan zijn dat niet alleen de verzekeraar die tot opname in het EVR is overgegaan, maar ook andere verzekeraars hun (financiële) diensten aan de betrokkene (in dit geval de consument) zullen weigeren.

- 3.9 Beide registers hebben dus (een zekere) externe werking, waarbij geldt dat opname in alleen het Incidentenregister minder verstrekkend is dan wanneer ook een melding in het EVR is gedaan.
- 3.10 Omdat deze registraties grote gevolgen hebben voor degene wiens persoonsgegevens het betreft, mogen verzekeraars niet zonder goede reden persoonsgegevens opnemen in de genoemde registers. Er worden dan ook hoge eisen gesteld aan die reden(en).¹ De eisen voor registratie in het Incidentenregister en het EVR zijn opgenomen in het Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen van 23 oktober 2021 (hierna: 'het Protocol', zie bijlage).

De registratie in het EVR is terecht

- 3.11 Artikel 5.2.1 van het Protocol bepaalt onder welke voorwaarden persoonsgegevens mogen worden opgenomen in het EVR. Vereist is dat er een zwaardere verdenking tegen de consument bestaat dan alleen maar een redelijk vermoeden van schuld aan de fraude.² Dit betekent dat alleen een verdenking van fraude niet genoeg is; hier moet ook bewijs voor zijn. Een verzekeraar moet dus goede redenen hebben de gegevens te registreren en hij moet dat ook voldoende kunnen onderbouwen.
- 3.12 De commissie is van oordeel dat de verzekeraar op goede gronden tot zijn oordeel is gekomen dat de consument hem opzettelijk heeft misleid om een verzekeringsovereenkomst tot stand te doen komen die anders niet gesloten was. Voor dit oordeel acht de commissie het volgende van belang.
- 3.13 Vaststaat dat de auto op naam van de verzekeringnemer staat en dat de verzekering op haar naam is afgesloten, maar dat de hoofdbestuurder/feitelijk gebruiker/eigenaar van de auto de consument is. Uit de eigen verklaring van de consument blijkt dat het voor hem niet mogelijk was een auto op zijn eigen naam te verzekeren, omdat hij onder bewind stond. Daarom had hij de verzekeringnemer gevraagd of zij de auto op haar naam wilde zetten en wilde verzekeren. Dat dit niet mocht, wist de consument niet zo stelt hij.

¹ Zie o.a. Hof Arnhem-Leeuwarden 26 januari 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:494, r.o. 4.3, te vinden op www.rechtspraak.nl, en GC Kifid 2017-717 onder 4.2, te vinden op www.kifid.nl.

² Zie Hoge Raad 29 mei 2009, ECLI:NL:HR:2009:BH4720, overweging 4.4 (te vinden op www.rechtspraak.nl).

- 3.14 De commissie gelooft de consument niet. Uit de stukken in het dossier volgt namelijk dat de verzekeringnemer verschillende keren telefonisch contact heeft opgenomen met de verzekeraar in verband met de afwikkeling van de schadeclaim. De keren dat de consument belde, deed hij zich voor als de broer van de verzekeringnemer. Ook ten overstaan van de medewerker van de afdeling Speciale Zaken heeft de consument aanvankelijk gedaan alsof hij de auto van de verzekeringnemer incidenteel leende en dat hij normaal gesproken gebruik maakt van de auto van zijn vriendin. Pas later in een e-mail van januari 2023 heeft de consument de verzekeraar laten weten dat de verzekeringnemer de auto op haar naam verzekerd heeft, omdat hijzelf de verzekering niet kon sluiten vanwege het feit dat hij onder bewind staat.
- 3.15 Hieruit leidt de commissie af dat de consument wel degelijk wist dat het niet de bedoeling is een auto op de naam van iemand anders te verzekeren en dat hij heeft geprobeerd de feitelijke situatie voor de verzekeraar achter te houden. In dit kader weegt de commissie nog mee dat de verzekeraar in 2015 een verzekeringsaanvraag van de consument heeft afgewezen, omdat het kenteken niet op zijn naam stond, welk standpunt door de consument niet is betwist.
- 3.16 Voor zover de consument aanvoert dat de verzekeraar kon weten dat de auto feitelijk van hem was, omdat al eerder auto's van hem via de verzekeringnemer bij de verzekeraar zijn verzekerd, kan hem dit niet baten. Op dit punt is door de verzekeraar voldoende aangetoond dat er voor de verzekeraar geen indicaties bestonden waaruit de verzekeraar had kunnen begrijpen dat niet de verzekeringnemer de eigenaar van de auto was, maar de consument.
- 3.17 Alles in onderlinge samenhang bezien staat naar het oordeel van de commissie vast dat sprake is van een zwaardere verdenking dan een redelijk vermoeden van schuld dat de consument de verzekeraar opzettelijk heeft misleid om zo een verzekeringsovereenkomst tot stand te laten komen die anders niet gesloten was.

De duur van de registratie in het EVR is ook terecht

- 3.18 De registratie moet ook voldoen aan de vereisten van subsidiariteit en proportionaliteit. Bij subsidiariteit gaat het om het uitgangspunt dat er geen lichter middel is om hetzelfde doel te bereiken. Het doel van de registratie is om andere verzekeraars erop te attenderen dat de consument een dreiging voor de (klanten of medewerkers van de) verzekeraars vormt of kan vormen. Dat doel is niet op een andere manier te bereiken dan met een melding in het EVR. Aan het subsidiariteitsvereiste is voldaan.
- 3.19 Bij proportionaliteit gaat het om de afweging van de belangen over en weer. Het belang van de financiële instellingen om opmerkzaam te worden gemaakt op fraude-gerelateerd gedrag van de consument moet zwaarder wegen dan het belang van de consument om zonder belemmeringen aan het financiële verkeer te kunnen deelnemen.

Anders gezegd: er dient een redelijke verhouding te bestaan tussen het nadeel dat de consument ondervindt en de legitieme doelen die door de verzekeraar worden nagestreefd met de registratie.

- 3.20 De verzekeraar vindt dat de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het EVR voor de duur van vijf jaar proportioneel is. Ter onderbouwing hiervan voert de verzekeraar aan dat rekening is gehouden met de ernst van de fraude en met het feit dat de consument wist dat de verzekeringnemer en kentekenhouder dezelfde persoon moeten zijn. In 2015 was namelijk al eens een verzekeringsaanvraag van de consument afgewezen, omdat het kenteken niet op zijn naam stond. Verder weegt de verzekeraar mee dat de consument met verzekeringnemer heeft samengespannen bij zowel het aanvragen van de verzekering als bij de schadebehandeling door de verzekeraar te willen doen geloven dat het voertuig van de verzekeringnemer is.
- 3.21 De consument vindt dat de registratie niet terecht is, omdat hij de verzekeraar niet opzettelijk heeft misleid.
- 3.22 De commissie is van oordeel dat de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het EVR op zichzelf, dat wil zeggen los van de door de verzekeraar gekozen registratietermijn, voldoet aan het proportionaliteitsvereiste. De consument heeft doelbewust een verzekering af (laten) sluiten op naam van de verzekeringnemer, omdat hij wist dat hij vanwege zijn onderbewindstelling zelf geen verzekering kon afsluiten. Vervolgens heeft hij de verzekeraar tijdens de schadebehandeling willen doen geloven dat de auto niet van hem was en dat hij slechts incidenteel in de auto reed. Dat de verzekeraar deze omstandigheden heeft meegewogen in zijn beoordeling en anderen voor zulk gedrag wil waarschuwen, begrijpt de commissie. Tegelijkertijd begrijpt de commissie ook dat deze registratie impact heeft op de consument en dat hij daarvan nadeel kan ondervinden. De commissie ziet echter geen aanknopingspunten om tot een kortere registratieduur te komen dan de vijf jaar waarvoor de verzekeraar gekozen heeft. Het besluit van de verzekeraar om voor de duur van vijf jaar te registreren is proportioneel.

De registratie in het Incidentenregister en de melding aan het CBV

- 3.23 Gelet op het bovenstaande blijft de registratie van de persoonsgegevens van de consument in het Incidentenregister gehandhaafd. Het EVR is gekoppeld aan het Incidentenregister. Dit brengt mee dat zolang registratie in het EVR terecht en proportioneel is, de gegevens ook in het Incidentenregister blijven staan.
- 3.24 De verzekeraar heeft de registratie in het Incidentenregister geplaatst voor de duur van acht jaar. Als reden voor deze langere duur heeft de verzekeraar aangevoerd er zwaar aan te tillen dat de consument stelselmatig onware informatie heeft verstrekt of juist doelbewust niet heeft verstrekt. Vanwege de moraliteit van de consument vindt de verzekeraar dat hij er belang bij heeft informatie met andere verzekeraars te kunnen uitwisselen gedurende acht jaar.

- 3.25 De commissie is niet gebleken van omstandigheden die zich verzetten tegen de langere duur van de incidentenregistratie dan de duur van de registratie in het EVR. Daarbij neemt de commissie in overweging dat het Incidentenregister beperkte externe werking heeft en de nadelige gevolgen voor de consument daardoor ook beperkt zijn.
- 3.26 Op grond van artikel 4.2.3. van het Protocol mogen de gegevens in het Incidentenregister uitgewisseld worden met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte coördinatiefuncties van het Verbond van Verzekeraars, te weten het fraudeloket. Dit is het CBV. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen mocht de verzekeraar het CBV van de registratie van de persoonsgegevens van de consument in kennis stellen. De verzekeraar hoeft de melding aan het CBV daarom niet in te trekken.

De registratie in de Gebeurtenisadministratie is ook terecht

- 3.27 Naast de registratie van de persoonsgegevens van de consument in de hiervoor genoemde registers, is tijdens de procedure bij Kifid gebleken dat de verzekeraar zijn persoonsgegevens ook heeft opgenomen in de Gebeurtenisadministratie voor de duur van vijf jaar.
- 3.28 Dit register vormt het interne waarschuwingssysteem van de verzekeraar en de groep financiële ondernemingen waar de verzekeraar deel van uitmaakt. Het doel van een registratie in dit register is om de veiligheid en integriteit van de eigen organisatie te waarborgen.³ De gevolgen van de vermelding daarin zijn beperkt, omdat deze registratie uitsluitend werkt binnen de organisatie van de verzekeraar. Omdat de registratie in de externe registers is toegestaan, is de interne registratie, dat ook. Ten aanzien van de duur van deze registratie, vijf jaar, geldt dat de gevolgen minder verstrekkend zijn dan een externe registratie. De registratie is zuiver intern.

4. De beslissing

De commissie verklaart de klacht niet-behandelbaar voor zover die betrekking heeft op de schadebehandeling en de onderzoekskosten.

De commissie wijst de vordering voor het overige af.

Deze uitspraak is gedeeltelijk een beslissing over behandelbaarheid en gedeeltelijk een bindend advies. Tegen de beslissing over de behandelbaarheid kunt u geen beroep instellen. Of u tegen het bindend advies beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

³ Artikel 4.5.3 GVPV.

Binnen 2 weken na verzending van de uitspraak kunt u schriftelijk verzoeken een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout te herstellen. De beslissing in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 2 weken na verzending van de uitspraak schriftelijk verzoeken de uitspraak aan te vullen als u vindt dat niet op alle onderdelen van uw vordering is beslist. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de Geschillencommissie Kifid niet op al uw argumenten is ingegaan. Meer informatie hierover staat onder vraag 58 en 59 van het Reglement Geschillencommissie Kifid – vanaf 1 oktober 2023, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut financiële dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlage - Relevante bepalingen uit wet- en regelgeving

Protocol Incidentenwaarschuwingssysteem Financiële Instellingen 2021 (PIFI)

2 Begripsbepalingen

In dit Protocol wordt verstaan onder:

Incident: *een gebeurtenis die als gevolg heeft, zou kunnen hebben of heeft gehad dat de belangen, integriteit of veiligheid van de cliënten of medewerkers van een Financiële Instelling, de Financiële Instelling zelf of de financiële sector als geheel in het geding zijn of kunnen zijn, zoals het falsificeren van nota's, identiteitsfraude, skimming, verduistering in dienstbetrekking, phishing en opzettelijke misleiding;*

3.1 Incidentenregister en Extern Verwijzingsregister

3.1.1 *Iedere Deelnemer heeft een Incidentenregister. In het Incidentenregister worden door de betreffende Deelnemer gegevens van (rechts)personen vastgelegd ten behoeve van het in artikel 4.1.1 Protocol genoemde doel, naar aanleiding van of betrekking hebbend op een Incident.*

(...)

3.1.3 *Aan het Incidentenregister is het Extern Verwijzingsregister gekoppeld. Het Extern Verwijzingsregister bevat uitsluitend Verwijzingsgegevens die onder strikte voorwaarden conform artikel 5.2 Protocol door de Deelnemers mogen worden opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de Deelnemers, alsmede de Organisatie van de Deelnemers via een Verwijzingsapplicatie. De Verwijzingsgegevens worden ontsloten door de Verwijzingsapplicatie*

4.1 Doel Incidentenregister en vastlegging van gegevens in het Incidentenregister

4.1.1 *Met het oog op het kunnen deelnemen aan het Waarschuwingssysteem is iedere Deelnemer gehouden de volgende doelstelling voor het vastleggen van gegevens in het Incidentenregister te hanteren:*

'Het geheel aan Verwerkingen ten aanzien van het Incidentenregister heeft tot doel het ondersteunen van activiteiten gericht op het waarborgen van de veiligheid en de integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen (het geheel van) activiteiten die gericht zijn:

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van gedragingen die kunnen leiden tot benadeling van de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, van de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, van de Financiële Instelling zelf, alsmede van haar cliënten en medewerkers;*

- op het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van oneigenlijk gebruik van producten, diensten en voorzieningen en/of (pogingen) tot strafbare of laakbare gedragingen en/of overtreding van (wettelijke) voorschriften, gericht tegen de branche waar de Financiële Instelling deel van uitmaakt, de economische eenheid (groep) waartoe de Financiële Instelling behoort, de Financiële Instelling zelf, alsmede haar cliënten en medewerkers;
- op het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen.'

4.1.2 Bij de vastlegging in het Incidentenregister moeten het proportionaliteitsbeginsel en het subsidiariteitsbeginsel in acht worden genomen.

4.2 Toegang tot het Incidentenregister

(...)

4.2.3 De gegevens in het Incidentenregister van de Deelnemer mogen tevens worden uitgewisseld met functionarissen werkzaam bij de daartoe ingerichte, coördinatiefuncties van de NVB, Verbond, VFN, ZN en SFH (de Fraudeloketten).

4.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister

4.3.1 Indien niet langer aan de voorwaarden van artikel 3.1.1 en 3.4.7 Protocol wordt voldaan draagt de Deelnemer zorg voor verwijdering van dit gegeven uit het Incidentenregister. De Deelnemer doet dit ook op basis van een gehonoreerd verzoek tot wissing van gegevens conform artikel 9.4 Protocol.

4.3.2 Onverminderd het bepaalde in artikel 4.3.1 Protocol beoordeelt de Deelnemer na afloop van een onderzoek of opname van Persoonsgegevens in het Incidentenregister nog steeds voldoet aan de doelomschrijving van artikel 4.1.1 Protocol en de toets van artikel 4.1.2 Protocol.

4.3.3 Verwijdering van gegevens uit het Incidentenregister moet plaatsvinden uiterlijk 8 jaar na opname van het betreffende gegeven in het Incidentenregister, tenzij zich ten aanzien van de betreffende (rechts)persoon een nieuwe aanleiding heeft voorgedaan die opname in het Incidentenregister rechtvaardigt. Ten aanzien van de duur wordt getoetst aan het proportionaliteitsbeginsel.

5.1 Functie van het Extern Verwijzingsregister

5.1.1 Volledige en ongecontroleerde toegang tot het Incidentenregister van een Deelnemer door de overige Deelnemers is niet wenselijk. Daarom is er voor gekozen aan het Incidentenregister een Extern Verwijzingsregister te koppelen. In het Extern Verwijzingsregister zijn uitsluitend Verwijzingsgegevens opgenomen. Het Extern Verwijzingsregister is raadpleegbaar door de (Organisaties van de) Deelnemers. Nadat door een Deelnemer wordt vastgesteld dat een (rechts)persoon is opgenomen in het Extern Verwijzingsregister, zijn volgens het bepaalde in artikel 4.2 Protocol gegevens uit het Incidentenregister voor Veiligheidszaken van de Deelnemer beschikbaar. Op deze wijze worden gegevens uit het Incidentenregister op een zorgvuldige en gecontroleerde wijze beschikbaar voor de (Organisaties van de) Deelnemers.

5.2 Vastlegging van gegevens in het Extern Verwijzingsregister

5.2.1 De Deelnemer dient de Verwijzingsgegevens van (rechts)personen die aan de hierna onder a en b vermelde criteria voldoen en onder toepassing van het onder c genoemde proportionaliteitsbeginsel op te nemen in het Extern Verwijzingsregister.

- a. De gedraging(en) van de (rechts)persoon vormen, vormen of kunnen een bedreiging vormen voor (I) de (financiële) belangen van cliënten en/of medewerkers van een Financiële Instelling, alsmede de (Organisatie van de) Financiële Instelling(en) zelf of (II) de continuïteit en/of de integriteit van de financiële sector.
- b. In voldoende mate staat vast dat de betreffende (rechts)persoon betrokken is bij de onder a bedoelde gedraging(en). Deze vaststelling betekent dat van strafbare feiten in principe aangifte of klachten wordt gedaan bij een opsporingsambtenaar.
- c. Het proportionaliteitsbeginsel wordt in acht genomen.

Relevante artikelen uit de AVG

Artikel 6

Rechtmatigheid van de verwerking

1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan:

(...)

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

Artikel 10

Verwerking van persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten

Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen mogen op grond van artikel 6, lid 1, alleen worden verwerkt onder toezicht van de overheid of indien de verwerking is toegestaan bij Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen bieden. Omvattende registers van strafrechtelijke veroordelingen mogen alleen worden bijgehouden onder toezicht van de overheid.

Relevante artikelen uit de UAVG

Artikel 33. Overige uitzonderingsgronden inzake gegevens van strafrechtelijke aard

(...)

2 Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen worden verwerkt door de verwerkingsverantwoordelijke die deze gegevens ten eigen behoeve verwerkt:

a. ter beoordeling van een verzoek van betrokkene om een beslissing over hem te nemen of aan hem een prestatie te leveren; of

b. ter bescherming van zijn belangen, voor zover het gaat om strafbare feiten die zijn of op grond van feiten en omstandigheden naar verwachting zullen worden gepleegd jegens hem of jegens personen die in zijn dienst zijn.

(...)

4 Persoonsgegevens van strafrechtelijke aard mogen ten behoeve van derden worden verwerkt:

(...)

c. indien de Autoriteit persoonsgegevens met inachtneming van het vijfde lid een vergunning voor de verwerking heeft verleend.

5 Een vergunning als bedoeld in het vierde lid, onderdeel c, kan slechts worden verleend, indien de verwerking noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend belang van derden en bij de uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad. Aan de vergunning kunnen voorschriften worden verbonden.

Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen van 1 mei 2010

In de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen van 1 mei 2010 zijn de volgende relevante artikelen opgenomen:

4. Beginselen van Verwerking van Persoonsgegevens

4.1 Persoonsgegevens worden in overeenstemming met de wet en op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt.

(...)

4.3 Persoonsgegevens worden slechts verwerkt indien en voor zover is voldaan aan minimaal één van de volgende rechtmatige grondslagen:

(...) of

f. de Verwerking van Persoonsgegevens is noodzakelijk voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de Financiële instelling of van een Derde aan wie de Persoonsgegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de Betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert.

(...)

5. Doeleinden voor de Verwerking van Persoonsgegevens

5.1 Algemeen

5.1.1 Verwerking van Persoonsgegevens door Financiële instellingen vindt plaats, met inachtneming van de beginselen voor Verwerking van Persoonsgegevens ten behoeve van een efficiënte en effectieve bedrijfsvoering, in het bijzonder in het kader van het uitvoeren van de volgende activiteiten:

(...)

d. het waarborgen van de veiligheid en integriteit van de financiële sector, daaronder mede begrepen het onderkennen, voorkomen, onderzoeken en bestrijden van (pogingen tot) (strafbare of laakbare) gedragingen gericht tegen de branche waar een Financiële instelling deel van uitmaakt, de Groep waartoe een Financiële instelling behoort, de Financiële instelling zelf, haar Cliënten en medewerkers, alsmede het gebruik van en de deelname aan waarschuwingssystemen;

(...).

5.5 Verwerking van Persoonsgegevens in het kader van de veiligheid en integriteit van de Financiële sector alsmede het gebruik van waarschuwingssystemen

5.5.1 Ten behoeve van de veiligheid en integriteit van de Financiële sector kunnen gegevens, waaronder Persoonsgegevens, die betrekking hebben op: (i) gebeurtenissen die gelet op het bijzondere karakter van de Financiële sector de zorg en aandacht behoeven van de Financiële instelling; (ii) (potentiële) vorderingen onder meer ten aanzien van een met de Financiële instelling gesloten overeenkomst; (iii) het niet nakomen van contractuele verplichtingen of andere (toerekenbare) tekortkomingen; of (iv) handelingen van Financiële instellingen, waaronder onderzoek als bedoeld in artikel 5.6.1 Gedragscode, worden opgenomen in een Gebeurtenissenadministratie gehouden door Veiligheidszaken of een daartoe aangewezen afdeling van de betreffende Financiële instelling. Op deze Gebeurtenissenadministratie is de Gedragscode van toepassing.

5.5.2 Indien een in het eerste lid bedoelde gebeurtenis voldoet aan de criteria als opgenomen in het Protocol worden de met deze gebeurtenis verband houdende gegevens opgenomen in het incidentenregister en is opname in het EVR mogelijk (Bijlage I: Document B). (...)

In de toelichting bij artikel 5.5 van de GVPFI staat onder meer het volgende vermeld:

Binnen een Financiële instelling vormt Veiligheidszaken, die zich bezig houdt met de bestrijding van fraude en criminaliteit, vaak een afgezonderde eenheid. Deze afdeling legt onder meer gebeurtenissen vast die van belang zijn voor de veiligheid en integriteit van de Financiële sector en om die reden speciale aandacht behoeven.

Het kan daarbij gaan om uiteenlopende gebeurtenissen als de melding van een gestolen laptop tot het vermoeden dat een bepaald persoon betrokken is bij een vorm van fraude of criminaliteit. Deze Persoonsgegevens worden vastgelegd in een zogeheten Gebeurtenissenadministratie. De Persoonsgegevens opgenomen in de Gebeurtenissenadministratie mogen in beginsel alleen gebruikt worden binnen de Financiële instelling of de Groep waartoe de Financiële instelling behoort. Om een oncontroleerbaar gebruik van deze Persoonsgegevens te voorkomen wordt een beperkte set aan gegevens (naam, adres, woonplaats en geboortedatum) opgenomen in een Intern Verwijzingsregister (IVR) dat in het kader van onder meer acceptatie en schadeafhandeling door de betreffende afdelingen geraadpleegd mag worden. Indien blijkt dat een Betrokkene in dit IVR voorkomt moet contact worden opgenomen met Veiligheidszaken, die vervolgens adviseert over de beslissing die moet worden genomen. Op deze Verwerking van Persoonsgegevens is de Gedragscode van toepassing en is een separate melding gedaan bij het CBP.

(...)

Indien, na nader onderzoek, blijkt dat de gebeurtenis van zodanige aard is dat deze voldoet aan de voorwaarden genoemd in het Protocol worden de gegevens opgenomen in het Incidentenregister en, wanneer aan aanvullende voorwaarden is voldaan, in het EVR. Op deze Verwerkingen is niet de Gedragscode, maar het Protocol van toepassing.